

SPECIALISERINGSUTBILDNING – EXPERTERNAS EXPERTUTBILDNING

De nya lagändringarna som berör högskolornas specialiseringsutbildningar har trätt i kraft 1 januari 2015. Från och med 2017 kommer specialiseringsutbildningarna att ingå i resultatavtalen mellan högskolorna och undervisnings- och kulturministeriet. I statsbudgeten torde reserveras ca 4 miljoner per år för högskolornas specialiseringsutbildningar. Det motsvarar ca 10-15 specialutbildningar för totalt ca 1000-2000 studerande per år.

Vad är en specialiseringsutbildning?

Specialiseringsutbildningen utgör en ny utbildningsform för universiteten och skall vara en del av universitetens grunduppgift. Till omfattningen skall utbildningen vara minst 30 sp och avläggas efter magisterexamen. Utbildningen riktar sig till yrkesverksamma personer i behov av specialisering, fördjupat kunnande och utveckling. Utbildningen skall bygga på universitetens spetskunnande och därigenom basera sig på aktuell forskning inom universiteten.

För att garantera kvaliteten skall utbildningarna erbjudas via konsortier där de flesta av de universitet som erbjuder utbildning på området ingår. I konsortiet skall även arbetslivet och olika typer av intressenter vara representerade. Konsortiet beslutar om utbildningens namn, omfattning, målsättning, målgrupp och hur studerande bevisar sin sakkunskap. Detta sammanfattas i ett konsortieavtal.

Under en övergångsperiod 2015-2016 har universiteten möjlighet att anhänga om specialanslag för att förbereda samarbetet, utbildningen och skapande av konsortieavtal. Därefter finns det ytterligare möjlighet att ansöka om medel för förverkligande av en pilot. Från och med 2017 skall modellerna och formerna var klart utvecklade.

Vad betyder detta för Åbo Akademi?

Åbo Akademi har valt att aktivt gå med i ansökningarna som part och i ett fall även som koordinerande universitet. Utgångspunkten har varit att det är till fördel att vara med redan i utredningsskedet. Frågan angående på vilket språk utbildningen skall ges, kan för Åbo Akademi bli en extra utmaning. Inom vissa områden (t.ex. de tekniska) faller det sig ganska naturligt att utbildningen erbjuds på engelska medan det i andra fall är finska och/eller svenska som gäller. Skall utgångspunkten vara ”samma på svenska”, tvåspråkighet eller hur skall man se på detta?

Två specialiseringsutbildningar för lärare om vardera 60 sp (”Kouluyhyvinvointi”, ”Oppiminen ja opettaminen digitaalisissa ympäristöissä”) har redan erhållit medel för utvecklandet och koordineras av Åbo universitet. Åbo Akademi är med som part. I en

ansökan om planeringsmedel för en specialiseringsutbildning i rättspsykologi, 30 sp, har Åbo Akademi gått in som koordinerande universitet. Åbo Akademi är med som part i flera ansökningar på 30-60 sp (Kulttuuriympäristö alan asiantuntijakoulutus, Monilukutaitojen ohjaamisen asiantuntijakoulutus, Palvelulogiikka, Työelämäkehittäjän erikoistumiskoulutus, Farmasian erikoistumiskoulutus, Erikoispsykologikoulutus). Besked om huruvida planeringsmedel beviljas torde komma innan midsommar.

Vad betyder detta för CLL?

I dagens läge är det oklart vilken roll CLL kommer att spela i förverkligandet av specialiseringsutbildningarna. Studerande kommer att antas till högskolan och blir definierade som grundexamensstuderande. Samtidigt har CLL en stor erfarenhet av utvecklingsarbete, vuxenstudier, fortbildning, flexibla studiearrangemang samt gränsöverskridande samarbete. Vid Novia har CLL redan från tidigare erfarenhet av att arrangera och erbjuda specialiseringsstudier – där torde därför tanken att involvera CLL i förverkligandet ligga nära till hands.

Vid ÅA är undertecknad kontaktperson för specialiseringsutbildningarna och försöker därigenom få en överblick över vad som sker även på nationell nivå. Huruvida CLL-ÅA även får en roll i själva förverkligandet får framtiden utvisa.

*Tina Engblom, vicedirektör
Enhetschef för Åboenheten*